

Remissvar på Energimarknadsinspektionens **Översyn av regelverket för nätavgifter för mindre produktionsanläggningar** (Ei R2021:04)

Svensk Solenergi är en branschförening med cirka 270 medlemsföretag. Tillsammans representerar vi den svenska solenergibranschen. Föreningen har beretts möjlighet att bistå med synpunkter på Energimarknadsinspektionens (Ei:s) Översyn av regelverket för nätavgifter för mindre produktionsanläggningar (Ei R2021:04).

Idag betalar elproducenter med produktionsanläggningar som levererar en effekt om högst 1,5 MW inte full nätavgift. Gränsvärdet är satt utifrån att dessa anläggningar ansågs hänvisade till lokalnätet när gränsen infördes på 1980-talet. De mindre producenterna var då tvungna att sälja elen till elnätsägaren, vilket inte är fallet sedan 1996. Energimarknadsinspektionen menar därför att kopplingen till det ursprungliga syftet med regeln försvunnit. Myndigheten menar att eftersom de mindre produktionsanläggningarna inte kan bidra med nytta i nätet på samma sätt som större anläggningar saknas skäl till en reducerad elnätstariff.

Vi menar dock att aggregatorer kommer hjälpa små producenter att bidra med fler och större nytta i nätet. Redan idag, sedan årsskiftet, finns möjlighet för solkraftsanläggningar att tillhandahålla tjänsten "FCR-D ned". Allt större andel av de solkraftsanläggningar som driftsätts inkluderar batterilager och då kan ofta även tjänsterna "FCR-D upp", "FCR-N" och "FFR" tillhandahållas.

Dessutom utvecklas på många håll lokala flexibilitetsmarknader som på sikt kommer avlasta lokalnätets anslutning till överliggande nät, och därmed minska belastningen på region- och stamnät. Ytterligare en kommande förändring som kommer öka solkraftens möjlighet att bidra med nättjänster är uppdelningen av tjänsten "FCR-N" i två asymmetriska stödtjänster där nedreglering kommer kunna utföras av solkraft utan att några batterier behövs. På lite längre sikt kommer sannolikt även marknader eller andra incitament för smart styrning av reaktiv effekt från solkraft. Den tekniska kapaciteten att göra det finns redan inbyggd i de flesta modeller av växelriktare för solkraft.

En anläggning på 1,5 MW som idag omfattas av undantagsregeln, betalar cirka 4 000 kronor i nätavgift per år istället för 180 000 kronor om undantagsregeln inte fanns. Försvinner regeln drabbar det således ägare av dessa små anläggningar (intervallet 43,5 kW–1,5 MW) hårt.

Vi föreslår därför att undantaget fasas ut långsamt och förutsägbart, till exempel över en femårsperiod. Dessutom bör utfasningen kombineras med en reform av systemet för nätnyttoersättning. Idag är systemet trubbigt och fungerar inte som det är tänkt. Det ger nämligen inte incitament att förlägga elproduktionen till "rätt" ställen. Samma nätnyttoersättning betalas i hela koncessionsområdet, trots att elproduktion ofta gör betydligt större nytta i en del av koncessionsområdet än i en annan geografisk del. Lokalnätsägare tillämpar dessutom samma nätnyttoersättning över stora geografiska prisområden.

Det belopp som Ei nu vill dra undan från nuvarande 2 200 solexproducenter med högst 1,5 MW installerad effekt (mikroproducenter ej medräknade eftersom de inte berörs) genom att ta bort undantagsregeln, bör tillföras kollektivet solexproducenter i form av högre nätnyttoersättning. Denna ska givetvis endast delas ut till producenter som väljer att förlägga elproduktionen till områden där den gör stor nätnytta. Det rör sig om uppskattningsvis 150 miljoner kronor per år idag och uppemot 200 miljoner kronor om något år på grund av den snabba tillväxten i sektorn.

Anna Werner, vd
Svensk Solenergi